

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ТОРГІВЛІ»
(БДЕПФК)**

**Інструкція з охорони праці №36
для всіх учасників освітнього процесу БДЕПФК
при експлуатації вогнегасника**

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ УКООПСІЛКИ**

**«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ТОРГІВЛІ»
(БДЕПФК)**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ від 29.08.2022 №119
Директорка БДЕПФК
Ганна БОЙКО

**Інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності №36
для всіх учасників освітнього процесу БДЕПФК
при експлуатації вогнегасника**

1. Загальні положення.

1.1. Інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності студентів №37 поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час експлуатації вогнегасника.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до Правил експлуатації та типових норми належності вогнегасників, затверджені наказом МВС від 15.01.2018 № 25.

вогнегасник - технічний засіб, призначений для припинення горіння подаванням вогнегасної речовини, що міститься в його корпусі, під дією надлишкового тиску, за масою і конструктивним виконанням придатний для транспортування і застосування людиною;

гарантійний строк експлуатації вогнегасника - проміжок часу, встановлений виробником або підприємством з технічного обслуговування вогнегасників і зазначений у технічній документації та на маркуванні вогнегасника, протягом якого гарантується його працездатний стан за умови дотримання споживачем вимог інструкції з експлуатації;

застосування вогнегасника за призначенням - застосування вогнегасника для припинення горіння подаванням вогнегасної речовини, що міститься в його корпусі, під дією надлишкового тиску;

зберігання вогнегасника під час експлуатації - утримання вогнегасника в спорядженому стані у відведеному для його збереження місці протягом установленого строку;

огляд вогнегасника - первинна та (або) періодична перевірка його відповідності вимогам експлуатаційної документації;

технічне обслуговування вогнегасника - комплекс операцій, спрямованих на перевірку вогнегасника та забезпечення його роботи в режимах очікування використання за призначенням, транспортування і зберігання або на прийняття рішень щодо ремонту чи зняття його з експлуатації;

ВП - вогнегасник порошковий.

Цифра після позначення типу вогнегасника означає масу вогнегасної речовини в кілограмах, що міститься в його корпусі. Наприклад, ВП-5 - вогнегасник порошковий з масою вогнегасної речовини 5 кг.

II. Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників

1. Під час експлуатації вогнегасників необхідно керуватися цією та іншими нормативними актами, що регламентують вимоги до експлуатації вогнегасників.

2. Адміністрація БДЕПФК (відповідальна особа) зобов'язана:

- 1) проводити своєчасні огляди та технічне обслуговування вогнегасників;
- 3) утримувати вогнегасники в працездатному стані;
3. Учасники освітнього процесу зобов'язані:
- 4) не використовувати вогнегасники не за призначенням;
- 5) проходити теоретичне навчання та практичне відпрацювання навичок застосування вогнегасників.

III. Організаційні заходи щодо забезпечення експлуатації вогнегасників

1. Особі, відповідальній за пожежну безпеку, необхідно обов'язково провести огляд вогнегасників перед розміщенням їх в БДЕПФК.

Під час огляду встановлюються:

- 1) наявність сертифіката відповідності;
- 2) наявність інструкції з експлуатації та паспорта на кожний вогнегасник;
- 3) цілісність пломб на запірних пристроях;
- 4) наявність чи відсутність зовнішніх пошкоджень на корпусах вогнегасників;
- 5) положення стрілок індикаторів тиску закачних вогнегасників (у межах робочого діапазону);
- 6) наявність у маркуванні та в експлуатаційній документації відомостей про виробника, дату виготовлення (продажу) і технічного обслуговування.

2. Після проведення огляду вогнегасникам присвоюються облікові (інвентарні) номери за прийнятою в БДЕПФК системою нумерації.

3. Особі, відповідальній за пожежну безпеку на об'єкті, необхідно вести журнал обліку вогнегасників в паперовій або електронній формі. У разі ведення журналу в електронній формі керівник підприємства забезпечує проставлення підписів у журналі засобами кваліфікованого електронного підпису, що за законодавством України прирівнюються до власноручного підпису.

Вогнегасники, зняті з експлуатації або надані на технічне обслуговування (ремонт, проведення випробувань або перезарядження), мають бути замінені на резервні вогнегасники з технічними характеристиками, які не можуть мати нижчі технічні характеристики знятих з експлуатації або наданих на технічне обслуговування.

4. Вогнегасники в місцях розміщення (всередині будинків і приміщень, біля входів або виходів з них, у коридорах) не мають створювати перешкод під час евакуації людей.

У приміщеннях з тимчасовим перебуванням людей вогнегасники слід розміщувати ззовні приміщення або біля входу (виходу).

У приміщеннях з постійним перебуванням людей вогнегасники потрібно розміщувати всередині приміщення, запобігаючи створенню перешкод для евакуації людей.

5. Переносні вогнегасники розміщують шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлюють у пожежні шафи пожежних кран-комплектів, на пожежні щити, стенди, підставки та спеціальні тумби.

Для зазначення місцезнаходження вогнегасників на об'єктах мають встановлюватися вказівні знаки згідно з ДСТУ ISO 6309:2007 «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір» (ISO 6309:1987, IDT). Знаки розташовуються на видимих місцях на висоті 2-2,5 м від рівня підлоги як всередині, так і за межами приміщень.

6 Розміщувати вогнегасники слід таким чином, щоб забезпечити можливість прочитування маркувальних написів на їх корпусах.

При цьому необхідно забезпечити їх захист від дії механічних пошкоджень, сонячних променів, опалювальних і нагрівальних приладів, а також хімічно агресивних речовин (середовищ), які можуть негативно вплинути на їх роботу.

7. Вогнегасники, які розміщуються за межами приміщень або в неопалювальних приміщеннях та не призначені для експлуатації за температури нижче 5 °С, на холодний період року необхідно переносити в опалюване приміщення. У таких випадках на пожежних щитах та стендах має

розміщуватись інформація про місцезнаходження вогнегасників. Інформація стосовно перенесення вогнегасників відображається в журналі обліку вогнегасників.

8. Огляд вогнегасників при їх експлуатації здійснюється особою, відповідальною за пожежну безпеку на об'єкті, не рідше одного разу на місяць.

Під час огляду перевіряються:

- 1) відповідність типу і заводського номера вогнегасника зареєстрованому обліковому номеру та місцезнаходженню на об'єкті;
- 2) наявність інструкції з експлуатації та паспорта на вогнегасник;
- 3) дата проведення технічного обслуговування, яка має відповідати вимогам експлуатаційної документації;
- 4) наявність та цілісність пломби, пристрою блокування (запобіжної чеки), розтруба або гнучкого рукава (відповідно до типу вогнегасника) та кронштейна (якщо передбачено конструкцією);
- 5) наявність зовнішніх пошкоджень вогнегасників та слідів корозії на них;
- 6) положення стрілки індикатора тиску кожного закачного вогнегасника (крім вогнегасників, у яких індикатор тиску не передбачено виробником), яка має бути в межах робочого діапазону (у зеленому секторі шкали індикатора), залежно від температури експлуатації;
- 7) наявність пошкоджень маркування (етикетки) кожного вогнегасника.

Результати оглядів реєструються особою, відповідальною за пожежну безпеку на об'єкті, в журналі обліку вогнегасників.

9. Особа, відповідальна за пожежну безпеку на об'єкті, зобов'язана організувати технічне обслуговування вогнегасників у таких випадках:

пошкодження або відсутність маркування, пломб або пристроїв блокування на них;

наявність механічних пошкоджень і слідів корозії на їх корпусах або запірно-пускових пристроях;

відсутність робочого тиску в корпусі та (або) наявність надмірного тиску (для вогнегасників закачного типу);

після використання за призначенням;

після закінчення гарантійного терміну експлуатації, передбаченого експлуатаційною документацією виробника.

10. Технічне обслуговування вогнегасників здійснюється ПТОВ, що мають відповідну ліцензію з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення відповідно до вимог ДСТУ 4297:2004 «Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги», норм, правил (настанови з технічного обслуговування вогнегасників), установлених їх виробником, та інших нормативних документів і нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки.

Під час огляду вогнегасників після надходження з технічного обслуговування особа, відповідальна за пожежну безпеку на об'єкті, перевіряє наявність на корпусі вогнегасника етикетки ПТОВ.

11. Приймання вогнегасників після технічного обслуговування оформлюється актом, який складається не менше ніж у двох примірниках і підписується представниками споживача послуг та ПТОВ.

IV. Вимоги безпеки під час експлуатації вогнегасників

1. У випадку виявлення пожежі подати сигнал тривоги й сповістити пожежну охорону.
2. Не проходити повз пожежу у пошуках вогнегасника, тому що тупикове приміщення може стати пасткою;
3. Гасіння осередків пожежі, які виникли поза межами приміщень, потрібно здійснювати вогнегасником з навітряного боку та з безпечної відстані до осередку пожежі, але не менше ніж 1,5 метра.
4. Під час гасіння пожежі одночасно кількома вогнегасниками не дозволяється здійснювати гасіння струменями вогнегасної речовини, спрямованими назустріч один одному.

5. Під час гасіння пожежі порошковими вогнегасниками необхідно брати до уваги утворення високої запиленості і, як наслідок, зниження видимості в приміщенні.
6. Залишати вільним шлях евакуації (забезпечити собі можливість евакуації);
7. У разі невдалого гасіння залишити приміщення і очікувати на допомогу;
8. Під час використання для гасіння кількох вогнегасників не здійснювати гасіння струменями вогнегасної речовини, спрямованої назустріч один одному;
9. після закінчення гасіння відходити необхідно, залишаючись лицем до вогнища;

10. Забороняється:

1. експлуатувати вогнегасники з наявністю вм'ятин, опуклостей або тріщин на корпусі, запірно-пусковому пристрої, накидній гайці, а також у разі порушення герметичності з'єднань вузлів вогнегасника, несправності індикатора тиску (для закачних вогнегасників) та відсутності або пошкодження пломби;
2. допускати механічні ушкодження корпусу та запірної арматури вогнегасника;
3. розбирати і перезаряджати вогнегасники особам, які не мають права на проведення таких робіт;
4. кидати вогнегасник у полум'я під час використання за призначенням та завдавати механічних пошкоджень для приведення його у дію;
5. під час експлуатації вогнегасника спрямовувати його насадку (гнучкий рукав або розтруб) у бік людей, крім випадків використання для гасіння вогню на одязі та носимих речей на людині;
6. використовувати вогнегасники для потреб, не пов'язаних з пожежогасінням;
7. використовувати вогнегасники за відсутності розтруба або гнучкого рукава (залежно від типу вогнегасника).
8. У випадку необхідності телефонуйте:

101 - пожежна безпека

102 - поліція

103 - «Швидка допомога»

V. Вимоги до оснащення БДЕПФК вогнегасниками

1. Приміщення БДЕПФК різного призначення мають бути оснащені переносними вогнегасниками.

5. Необхідну кількість вогнегасників визначають окремо для кожного поверху та приміщення визначають згідно з нормами належності та з урахуванням загальної площі цих приміщень.

VI. Вибір типу та необхідної кількості вогнегасників

1. Під час вибору типу і необхідної кількості вогнегасників як елементів протипожежного захисту об'єкта слід також керуватися галузевими правилами пожежної безпеки, нормами технологічного проектування та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують вимоги до оснащення об'єктів вогнегасниками.

7. В БДЕПФК на кожному поверсі повинно бути не менше двох переносних (порошкових) вогнегасників з масою заряду вогнегасної речовини 5 кг і більше, а в разі площі поверху більше 100 м² кількість вогнегасників приймаються з розрахунку 1 кг вогнегасної речовини на кожні 10 м² площі підлоги.

Крім того, слід передбачати по одному вогнегаснику з величиною заряду вогнегасної речовини 3 кг і більше:

на 20 м² площі підлоги в офісних приміщеннях з оргтехнікою, коморах, електрощитових та інших технічних приміщеннях;

на 50 м² площі підлоги в приміщеннях архіву, бібліотеки.

для захисту лабораторії від пожеж, пов'язаних з горінням речовин, які застосовуються для приготування їжі (рослинні або тваринні масла і жири) з розрахунку один вогнегасник на одне окреме робоче місце.

Завідуючий господарством
(посада розробника)

(підпис)

Анатолій БОЙКО
(ім'я, прізвище)

Узгоджено:

Інспектор з охорони праці
(підпис)

(ім'я, прізвище)

Уповноважена особа
(підпис)

Анастасія ГОРЧАК
(ім'я, прізвище)